

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

530. Quid possit quoad habendum concursum pro parochialibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

sed immediatè ex dispositione juris Canonici, sequitur eam non esse inducendam extra casus ab eodem jure expressos: at nullibi in jure expressum, quòd devolutio, quæ de prælati Episcopo inferioribus ex eorum negligentia faciendâ est, fiat ad Capitulum. *Cap. enim 2. in fine de concess. præb.* loquitur tantum de devolutione collationis jure proprio competentis Episcopo negligenti; quòd nimirum ea ob negligentiam ipsius Episcopi in conferendo devolvatur ad Capitulum, ita ferè Diana *loc. cit.* Adde, quòd beneficia devoluta Episcopus conferat jure delegationis; Capitulum autem non succedat in iis, quæ Episcopo competunt jure delegationis; etiam jure communi inducitur juxta tradita, & pluribus firmata per Abb. *in o. cum olim. de major. & obed. q. 5. Garc. loc. cit. num. 42. Sanch. l. 8. d. 2. num. 10. apud Castropal. loc. cit.*

3. Proceditque hæc secunda sententia non solum de collatione devoluta, sed etiam de electione, ubi nimirum electionem intra terminum à jure statuendum non fecerunt electores, aut eam perperam instituerunt, & hinc ea devoluta ad Superiorem. Laym. *loc. cit.* hisce expressis: Capitulum sede vacante beneficiorum collationes, aut Prælatorum electiones instituire nequit, quæ ad Episcopum sunt devolutæ; citat pro hoc seipsum *in 99. de elect. q. 102.* & plures alios. Idque argumendo *cum olim. de major. & obed.* in quo, dum pareram Mouschi elegerunt Abbatem sede episcopali Messanensi vacante, ex gratia permisit Pontifex novam electionem conventui; quod non fecisset, si in eo casu electio devoluta ad Episcopum spectasset ad Capitulum Messanense ob delictum dicti conventus; non enim facillè Papa solet facere gratiam cum derogatione juris alieni. Laym. *loc. cit.*

4. Resp. secundo: dum tamen beneficia devoluta ad Episcopum sunt collationis necessariorum; nimirum dum eorum institutio & confirmatio spectaret ad inferiores, & hi in instituendo, & confirmando fuerunt negligentes (intellige, dum à Superiore moniti, ut intra terminum sibi ab eo præfixum instituerent, & confirmarent, id non fecerunt; aliàs enim ob institutionem, & confirmationem non factam non contingit devolutio; cum à jure præfixum terminum, intra quem fiant, non habeant) Capitulum poterit ea providere, seu in eis instituere præsentatos, & electos confirmare. Fermos. *loc. cit.* Sic volens conciliare utramque sententiam, & dicens, de hac collatione necessaria devoluta loqui AA. plures ex AA. primæ sententiæ.

Quæstio 529. Quid possit Capitulum sede vacante circa collationem beneficiorum parochialium, aliorumque curatorum?

Resp. Seclusâ reservatione, quâ illa beneficia aliàs per *Regul. 2. Cancellar.* non minus, ut cætera reservata sunt Papæ, dum vacant sede episcopali vacante: supposito etiam, quòd conferenda sint per concursum, & aliis conferri nequeant, quàm magis dignis in concursu approbatis ex dispositione Tridentinæ *sess. 24. c. 18.* Quin & iis debeatur, ita ut non solum dignior à mala electione appellare possit, sed etiam factâ declaratione majoris dignitatis ei sit jus aliquod quæsitum, ad-

eoque à retardata collatione justè queri, & appellare possit; adhuc eorum collatio, dum ea competit Episcopo, non transit ad Capitulum sede vacante. Ventrigl. *tom. 2. annot. 15. §. 1. n. 55.* loquens expressè & genericè de beneficiis curatis. Castrop. *tract. 13. d. 2. p. 29. n. 12.* dicens esse omnino certum. Lotter. *l. 2. q. 2. n. 27.* testans sic resolutum à S. Congreg. Concil. *Garc. p. 5. c. 7. n. 86.* Fermos. *loc. cit. n. 8.* testans à Rota resolutum *in Salmant. parochial. 1. Decemb. 1578* (cujus decisionis etiam meminit Garcias *loc. cit. n. 87.*) quòd parochialis vacantis sede episcopali vacante in mense Ordinarium collatio de jure (est nunc aliud sit vi 2. *Regule Cancell.*) reservetur Episcopo Successori. Rationi generali à se datæ inhæret Castropal. *num. 14.* quam eandem assertit Garc. *loc. cit. n. 83.* nimirum, quòd, esto, decur jus aliquod considerabile esse quæsitum tali alicui declarato digniori, Ordinarius tamen non teneatur hoc jus exequi, neque ad id compelli possit, sed possit abstinere à collatione, & permittere, ut per lapsum temporis suo devolvatur ad Superiorem, quamvis jam factus sit concursus. De cætero electum ex approbatis magis idoneum non habere jus ad parochialem, nec eam esse ei debitam absolute, ut vel sic collatio ejus dici possit necessaria, sed solum Episcopum, si velit conferre, debere conferre huic. Atque ita collatio comparatione Ordinarii sit adhuc libera, tradunt iidem Castrop. & Garcias. Confirmantur hæc ex altera ratione generali quoque; nempe quòd omnis collatio beneficiorum sit prohibita Capitulo exceptis casibus in jure expressis; ad eoque cum sola institutio, & confirmatio excipiantur, provisio parochialium alia prohibita erit Capitulo. Castropal. *num. 12.*

Quæstio 530. Quid possit Capitulum sede vacante quòd ad habendum concursum pro parochialibus?

1. Resp. Potest Capitulum sede vacante ecclesiâ parochiali sive in mense papali, sive ordinario vacante instituere concursum, sive potest apponere edicta, ad concursum vocare, concurrentes examinare, & ex approbatis digniorem eligere, electumque offerre Papæ (supponendo nimirum, ut dictum, etiam parochialia vacantia sede episcopali vacante reservata Papæ) ab eo providendum: in summa, potest omnia à Tridentino *sess. 24. c. 18.* præscripta peragere usque ad electionem dignioris inclusive, non secus, ac illa perageret Episcopus; utpote cui in hac jurisdictione seu prærogativa habendi concursum eodem modo, quo in reliqua universâ episcopali jurisdictione succedit. Card. de Luca *de paroch. d. 5. n. 3. & 5.* citans Pellegrin. *in pr. Vicarior. p. 1. s. 4. sub. 2. n. 16.* Ventrigl. *loc. cit. n. 55.* Castrop. *loc. cit.* Barbof. *jur. eccles. l. 1. c. 32. num. 94.* (ubi etiam ait, posse quoque Capitulum sede vacante circa beneficia etiam curata, quæ juris patronatus sunt, quæ Tridentinum *loc. cit.* præscribit, ut Episcopus efficiat, & quæ Episcopus perageret, si sedes non vacaret) Molin. *de iust. tr. 5. d. 11. n. 11.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 6.* recitans ad fufum pro hoc declarationem quanciam S. Congr. Concil. factam ad instantiam Capituli Tolerani 1577. sede illa archiepiscopali vacante.

2. Verum hæc de jurisdictione illa habendi concursus existente habitualiter penes Capitulum sede vacante: num autem & exercitium hujus jurisdictionis, siue ipse concursus, cæteraque à Tridentino præscripta actualiter celebrari per ipsum Capitulum immediatè possint; an verò non nisi per deputatum ab illo Vicarium, merito dubitatur. In quo dubio contra Capitulum pro ejus Vicario decidit Cardinalis de Luca *loc. cit. à num. 4.* his ferè verbis: planum ac receptum dixi, quòd concursus fieri debeat coram Vicario ad præscriptum Concilii Tridentini deputato ad exercitium universæ jurisdictionis Episcopalis in diocesi; non autem eorum Capitulo juxta declarationem S. Congregationis in *dicta Tolerana* registrata apud Garciam. Idque summà ratione, quoniam Concilium loquitur de Episcopo, vel Vicario, & sic de unico officiali: unde sub nomine Vicarii contenti in decreto conciliari veniat deputatus à Capitulo. Ac etiam, quia prorsus incommodum videtur, hujusmodi actum explicari in pleno Capitulo, ubi ob ingeniorum & affectionum nimiam discrepantiam scissuræ, ac pleraque inconvenientiæ resultare possent circa præelectionem plurium approbarorum, ac etiam ob magnam publicitatem, cujus ratione restricta videretur Examinatorum libertas in proferendo suo voto cum similibus inconvenientiis, &c. Sic quoque expressè ait idem Cardinalis de Luca in *annot. ad Trid. d. 23. num. 30.* ubi Ordinarium sedes vacat, seu alias impedita est, adeò ut in universa jurisdictione episcopali subintret Capitulum, tunc ad illud quoque id (intellige habere concursus) pertinet, modò tamen id agat per Vicarium ab eo deputatum, ad præscriptum Concilii Tridentini, idèque non potest id sibi reservare, ac per se ipsum capitulariter, seu per aliquos Canonicos ad id deputatos hujusmodi actum explicare juxta memoratam S. Congregationis declarationem. Idem adhuc expressè tradit Fagn. in *c. illa. ne sede vac. n. 17. in fine. & num. 25.* verbis ipsiusmet S. Congregationis Concilii: Capitulum, aut Decanus Cathedralis nullum sibi jus vendicat proponendi edictum, aut deputandi, seu eligendi, vel convocandi coram se Examinatores, nec jubendi, aut curandi, ut coram se aut Examinatoribus deputatis, ab eo examen fiat; minus eligendi magis idoneum, aut literas testimoniales de eo scribendi: sed hæc omnia exequatur partim synodus diocesana, partim Vicarius sede vacante constituendus, quem Capitulum omnino constituere debet: qui, ut præmittit Fagnan. *nu. 24.* (ex eodem S. Congregationis præscripto) Vicarius ipse solus absque Examinatoribus scribet literas ad Sanctissimum D. N. ad quem collatio Parochialis spectabit, quibus præcipuè testabitur, propositum fuisse edictum, & examen per concursum factum, totque examinatos fuisse, & ex examinationis tot idoneos à tribus saltem Examinatoribus judicatos; se verò ex illis idoneis talem cæteris magis idoneum judicasse elegisseque.

Quæstio 331. Quid possit Capitulum sede vacante quoad deputationem Examinatorum Synodaliū?

R Esp. Si Capitulum sede vacante celebrare possit Synodum, nil vetat in ea deputari Examinatores Synodales: quin et si in illud non transeat

E. Leuvenii Tract. III. De Capite sed. vac.

potestas celebrandi Synodum extra casum specialis necessitatis occurrentis, cui aliter providi nequeat. Talem casum specialem necessitatis celebrandi Synodum esse tradit Lotter. *lib. 2. quæst. 31. num. 84.* dem sede Episcopali vacante vacaret ecclesia Parochialis, & ex deputatis in ultima Synodo Examinatoribus non superessent tot, qui possent in præfinito numero examini interesse. Hoc enim casu imputandum Capitulo, si non illico convocarit Synodum ex hac præcisè causa deputandi novos Examinatores. Si verò superessent Examinatores saltem tres, cum, si poterit fieri examen absque eo, quòd plures à Capitulo deputentur. Lotterius *loc. cit. explicatius* id ipsum verbis iterum ipsiusmet sacre Congregationis Concilii proponit *loc. cit. nu. 20.* ubi: Curabit idem Vicarius (intellige Capitularis, seu sede vacante à Capitulo constitutus) ut singulis annis à diocesana Synodo probentur Examinatores saltem sex, ex quibus tres ipse eliger, eosque congregabit, qui secum examen perficiant ad singulas Parochias vacantes. Et si ex dictis Examinatoribus sex aliqui intra annum suæ electionis mortui sint, tota facultas examinandi ad superstites, etiam si unus tantum superesset, eo anno durante spectabit. Si contingat sequentibus annis nullos alios Examinatores eligi in Synodo diocesana, illi sex, qui semel præcedente anno electi fuerint, pro legitimis habeantur, etiam post lapsum annum suæ electionis, & sic in officio suo perseverare possunt, donec alii servatà formà Concilii electi fuerint. Et si ex dictis sex Examinatoribus aliqui mortui fuerint, curabit Vicarius, ut lapsò anno alii in locum defunctorum sufficiantur, seu eligantur in Synodo diocesana, aliqui, qui supererunt, pro legitimis non habeantur. Vide dicta à me in *Foro benef. part. 1.* ubi de hac materia concursus, & constituendorum Examinatorum fuit. De cetero videtur idem posse vel non posse Capitulum extra deputationem Examinatorum extra Synodum, quod circa illam extra Synodum potest, vel non potest Episcopus.

Quæstio 332. Quid possit, vel non possit Capitulum sede vacante circa commendationem beneficiorum tam Parochialium, quam aliorum; item circa constitutionem administratoris, & economi?

1. **R** Esp. primò in genere, posse Capitulum sede vacante vacantia beneficia, etiam quæ conferre attinebat ad Episcopum, commendare ad tempus, providendo de idoneo Vicario & economo, qui illa administret, dato ei congruo stipendio, donec beneficia ab eo conferantur, cui competit eorum collatio. Id enim ad rectam diocesis administrationem spectat. In hisce terminis generalibus loquuntur Barbosa *jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 94.* citans Rebuff. in *pr. tit. de devolut. nu. 77. & 80.* Molin. de *inst. tr. 5. d. 11. nu. 11.* Azor. *p. 2. l. 3. c. 38. q. 2.* (cujus tamen doctrinam intelligendam esse de beneficiis simplicibus, & non de curatis, ait Diana *p. 8. tr. 4. resolut. 32.*) Castrop. *cit. p. 29. n. 21.* & fusè Fermolin. *tr. de capite sed. vac. q. 25. à n. 12.* ego *Foro benef. p. 2. q. 711. n. 2.*

2. Notandum tamen, aliud esse commendare ecclesiam seu beneficium, aliud dare illi admini-

S

stra;